

Werkgroep Behoud de Peel

Nieuws 14-10-20

Reactie op wetsvoorstel Stikstofreductie en natuurverbetering

Minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft op 13-10 het wetsvoorstel Stikstofreductie en natuurverbetering naar de Tweede Kamer gestuurd. Zie:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanpak-stikstof/nieuws/2020/10/13/stikstofaanpak-sterkere-natuur-perspectief-voor-de-bouw> .

Werkgroep Behoud de Peel is van mening dat de bijbehorende maatregelen de naam van dit wetsvoorstel niet rechtvaardigen. Er zal te weinig reductie mee worden bereikt en de natuur zal er onvoldoende mee worden verbeterd.

In een eerder nieuwsbericht van dit jaar reageerden we ook al op dit wetsvoorstel, toen het nog in concept was.

Ondanks een advies van de Raad van State om flinke veranderingen door te voeren (zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanpak-stikstof/documenten/kamerstukken/2020/10/13/advies-raad-van-state-wetsvoorstel-stikstofreductie-en-natuurverbetering>) is er ten opzichte van het eerdere concept helaas weinig veranderd. (Wel is de te bereiken 26% reductie in 2030 nu geen streefwaarde meer, maar verankerd in de wet.)

De Raad van state concludeert o.a.: *'De Afdeling merkt tevens op dat het wetsvoorstel geen inzicht biedt in de mogelijke bronmaatregelen die getroffen kunnen en moeten worden om aan de te kiezen omgevingswaarde te kunnen voldoen. Voorts voorziet het niet in de in dat verband te maken keuzes, noch in een tijdpad waarbinnen de noodzakelijke maatregelen waarvoor wordt gekozen moeten zijn gerealiseerd. Het wetsvoorstel voorziet in een wettelijke verankering van de structurele aanpak van de stikstofproblematiek die het kabinet voorstaat, maar voorziet zelf niet in deze structurele aanpak.'*

Onze reactie is daarom grotendeels een herhaling van ons eerdere nieuwsbericht:

Volgens het wetsvoorstel zal in 2030 de Nederlandse bijdrage aan stikstofneerslag in de Natura2000-gebieden met 26% zijn verminderd. Dat is te weinig. Zelfs als ook de stikstof afkomstig uit het buitenland met 26% zou verminderen (en dat is nog maar de vraag), dan is de neerslag in de Peel nog ruim 2,5 keer de kritische waarde. Voor gebieden als de Peel is zo'n 75% reductie vereist. Met dit maatregelenpakket wordt dus voor de Peel hooguit maar zo'n één derde gedaan van wat nodig is!

De stikstofadviescommissie onder voorzitterschap van Remkes had in juni nog geadviseerd om 50% reductie te bewerkstelligen. Zie <https://tinyurl.com/yy4taqfj>
Daar is dus geen gevolg aan gegeven.

Een heel belangrijk manco van het voorstel is ook dat het veel te weinig concrete maatregelen bevat. En dat terwijl de Raad van State in haar advies daar duidelijk op had gewezen.

De maatregelen:

- Er wordt voorgesteld om in de nabijheid van de natuur enkele veehouderijbedrijven op te kopen. Uit eerdere onderzoeken is al lang bekend dat hiermee geen substantiële reductie kan worden bereikt. De opkoop is ook nog eens enkel op basis van vrijwilligheid.
- Er wordt ingezet op extra emissie-arme technieken. Dus nog meer luchtwassers etc.. Ook hier zal weinig extra vermindering meer mee kunnen worden bereikt.

Het grootste probleem van dit wetsvoorstel is dat met deze maatregelen het huidige verkeerde productiesysteem in stand wordt gehouden.

Dat systeem is grotendeels gebaseerd op het importeren van grondstoffen uit heel de wereld, om daar hier krachtvoer mee te maken. Daarmee kunnen in Nederland ontzettend veel dieren op een kleine oppervlakte gehouden worden. We blijven echter met een enorm mest- en stikstofoverschot zitten.

In dit wetsvoorstel is een klein subsidiepotje voor omschakeling naar duurzame landbouw opgenomen. Dat zal naar alle waarschijnlijkheid niet voldoende zijn om de benodigde fundamentele verandering van het landbouwproductiesysteem te bewerkstelligen.

We zullen echt toe moeten naar kringlooplandbouw, naar natuurinclusieve productie, naar minder stikstof, minder CO₂, minder gif, naar een betere bodem, naar een hogere grondwaterstand, naar meer biodiversiteit. Niet alleen voor de natuur, maar ook voor de landbouw zelf. En niet te vergeten voor de gezondheid en het welzijn van alle Nederlanders.

Het wetsvoorstel voorziet behalve in (te weinig) bronmaatregelen (2 miljard tot 2030) ook in natuurherstelmaatregelen (3 miljard). Op zich is dit goed, mits dit geld niet ingezet wordt om in de natuur nóg meer te gaan plaggen, begrazen, etc.. Zeker met zo weinig stikstofreductie heeft dat toch heel weinig zin. Dat is 'dweilen met de kraan open'. Extra beheer lost het probleem voor de natuur zeker niet op.

Het geld kan wel goed besteed worden indien het ingezet wordt om de natuur 'robuuster' te maken. De natuur dient uitgebreid te worden.

Bovenal is het daarbij van belang dat het verdrogingsprobleem wordt aangepakt. Rondom de natuur dient de waterstand te worden verhoogd. Dit kan gebeuren door aankoop van landbouwgronden. Maar ook in de blijvende landbouwgronden, in een ruime zone rondom de natuur, zal de waterstand verhoogd moeten worden. Onze stichting pleit hier al jaren voor, maar er is steeds veel te weinig aan gedaan. Mede in verband met de klimaatsverandering is het de hoogste tijd dat er nu echt iets aan gebeurt!

3 miljard zal hiervoor lang niet voldoende zijn, maar kan wel een eerste aanzet geven. De 'robustere' natuur kan mede gerealiseerd worden i.h.k.v. de hierboven genoemde noodzakelijke transitie naar circulaire landbouw.

Voor die transitie zal dus echter heel wat meer nodig zijn dan dit wetsvoorstel!

Door de veel te hoge stikstofneerslag (plus door de droogte) wordt de zeldzame veenvegetatie in de Peel overwoekerd door snelle groeiers, zoals pijpestrootje, varens en berken. Daar valt niet tegenop te beheren. Voor de Peel is geen 26% (wetsvoorstel), maar 75% reductie nodig om de habitat echt gezond te krijgen.

